

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เครือข่ายการผลิตสินค้าการเกษตรและห่วงโซ่อุปทาน
ของจังหวัดนครปฐมเพื่อการท่องเที่ยว
Agricultural Trade Producing Network and Supplies Chain
of Nakorn Pathom Province for Tourism

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษาและคณะ

กันยายน 2552

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการเครือข่ายการผลิตสินค้าการเกษตรและห่วงโซ่อุปทาน
ของจังหวัดนครปฐมเพื่อการท่องเที่ยว
Agricultural Trade Producing Network and Supplies Chain of
Nakorn Pathom Province for Tourism

คณะผู้วิจัย

นรินทร์ สังข์รักษา

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ

จตุรพรรณ จันทผลา

ศักดิ์ชาย วังทอง

สังกัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

ชุดโครงการ การวิเคราะห์บริบทเชื่อมโยงการพัฒนาตราสินค้าของผลิตทางการเกษตร
กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : ABTC/NKP/0003

ชื่อโครงการวิจัย เครื่องข่ายการผลิตสินค้าการเกษตรและห่วงโซ่อุปทานของจังหวัดนครปฐมเพื่อ
การท่องเที่ยว

ชื่อผู้วิจัย ผศ. ดร. นรินทร์ สังข์รักษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร e-mail narin
2100@yahoo.com

อาจารย์ ดร. ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ จุรีวรรณ จันทลา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นายศักดิ์ชัย วังทอง เกษตรจังหวัดเพชรบุรี

ระยะเวลาโครงการ : 1 ตุลาคม 2551-30 กันยายน 2552

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ทั้งวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เครื่องข่ายการผลิตสินค้าการเกษตรในจังหวัดนครปฐม 2) เส้นทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรที่ผลิตในจังหวัดนครปฐม 3) เส้นทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรที่ผลิตในจังหวัดอื่นและนำมาจำหน่ายในจังหวัดนครปฐม 4) สถานการณ์การเชื่อมโยงสินค้าการเกษตรกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมในปัจจุบัน 5) แนวทางการเชื่อมโยงสินค้าการเกษตรกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าการเกษตร จำนวน 400 คน ระยะที่ 2 สอดถามนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 ชุด สัมภาษณ์ระดับลึก สันทนาการกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม จำนวน อย่างละ 30 คน และการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบาย จำนวน 40 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย แนวทางการรวมกลุ่มเครือข่ายสินค้าการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
พิจารณาว่า มีตลาดรองรับที่แน่นอน มากที่สุด อันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การจัดอบรมความรู้ที่
สอดคล้องกับความต้องการให้แก่เกษตรกร และสร้างทักษะความชำนาญให้แก่เกษตรกร

พฤติกรรมทางเลือกซื้อสินค้าการเกษตรจากแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก
พิจารณาขายข้อพบว่า ท่านต้องการผัก/ผลไม้ ที่มีรสชาติดี อร่อยจากแหล่งท่องเที่ยว และการเลือกซื้อผัก/
ผลไม้ โดยคำนึงถึงคุณภาพ จากแหล่งท่องเที่ยว การเลือกซื้อผัก/ผลไม้ โดยคำนึงถึงการรับประกันคุณภาพ
เป็นหลัก

เส้นทางการจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรที่ผลิตในจังหวัดอื่นและนำมาจำหน่ายในจังหวัดนครปฐม มีทั้งในจังหวัดข้างเคียงและในภูมิภาคต่างๆ ที่ส่งผลผลิตเข้ามาแข่งขัน ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี จังหวัดในภาคกลางได้แก่ ฉะเชิงเทรา นครสวรรค์ เพชรบุรี ปราจีนบุรี นนทบุรี จังหวัดในภาคเหนือ คือ พิจิตร เพชรบูรณ์ เชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ นครราชสีมา ภาคใต้ คือ นครศรีธรรมราช เป็นต้น

ส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่สินค้าการเกษตรของจังหวัดนครปฐมสามารถไปขายได้ มาก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี ราชบุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี เพชรบุรี ภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น นครราชสีมา ภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ และภาคใต้ โดยมากเป็นสินค้าเพื่อการบริโภค รวมถึงส่งไปขายต่างประเทศได้ ผ่านพ่อค้าคนกลางจากตลาดไท (สี่มุมเมือง) ปากคลองตลาด และสถานีขนส่งสินค้าสายห้า พุทธมณฑล ที่เป็นแหล่งพักและส่งไปจำหน่าย รวมถึงห้างสรรพสินค้าทั่วไปทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

สถานการณ์การเชื่อมโยงสินค้าการเกษตรกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมในปัจจุบัน
สินค้าการเกษตรที่ผลิตสามารถขายให้นักท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 31.12 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.94 การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายการผลิตสินค้าการเกษตร ที่ไม่มีการรวมกลุ่ม จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 67.98 รองลงมา มีการรวมกลุ่ม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 32.02 การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายการขายสินค้าการเกษตร ที่ไม่มีการรวมกลุ่ม จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 74.02 รองลงมา มีการรวมกลุ่ม จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 25.98

แนวทางการเชื่อมโยงสินค้าการเกษตรกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม การท่องเที่ยวต้องประกอบด้วย 1) ภาครัฐ 2) ท้องถิ่น และ 3) หน่วยงานท่องเที่ยว ที่ต้องประสานงาน ทุกหน่วยงานร่วมมือกับชุมชนอย่างจริงจัง ได้แก่ 1) การเปิดเส้นทางสร้างจุดขาย จัดภูมิทัศน์ เช่นสถานที่จอดรถ ห้องน้ำ เป็นต้น 2) การประสานกับหน่วยงานราชการ และท้องถิ่น ในการสร้างความร่วมมือในลักษณะของไตรประสาน คือ ท้องถิ่น ภาครัฐ และเอกชน 3) การจัดเตรียมสถานที่ท่องเที่ยว และที่ขายสินค้าการเกษตร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าการเกษตร 4) การประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง มีข้อมูล แผ่นพับ ข่าวสารและ website 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี 6) สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการท่องเที่ยว

สินค้าการเกษตรต่างๆของจังหวัดนครปฐมสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวได้อย่างดี
ทั้งนี้พืช ผัก ผลไม้เป็นของแท้ สดใหม่ จากสวนที่มีคุณภาพ นักท่องเที่ยวได้ชมวิถีธรรมชาติ ชีวิตเกษตร
ชาวสวน และกิจกรรมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว สิ่งสำคัญต้องมีการประสานในลักษณะของ
“ไตรประสาน ” ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่องสื่อสารให้ถึงกลุ่ม
นักท่องเที่ยวได้รับทราบ และมีสินค้าการเกษตรที่มีชื่อเสียง สถานที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯมากนัก และมีความ
เหมาะสมและเป็นไปได้อย่างมากที่จะเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรที่ราคาตกต่ำด้วยการเชื่อมโยงกับ
การท่องเที่ยว ที่เป็นสินค้าที่ขายไม่มีวันหมด ด้วยธรรมชาติและวิถีแห่งนครปฐม

คำหลัก : เครือข่ายสินค้าการเกษตร/ ห่วงโซ่อุปทาน/สินค้าการเกษตร /การท่องเที่ยว

ABSTRACT

Project Code : ABTC/NKP/0003

Research Title   Agricultural Trade Producing Network and Supplies Chain of Nakorn Pathom Province for Tourism

Research Team   Asst.Prof.Dr.Narin Sungrugsa   Faculty of Education, Silpakorn University

e-mail narin 2100 @yahoo.com

Lect.Dr.Theerasak Unaromlerd   Faculty of Education, Silpakorn University

Lect. Jurewan Janpla   Faculty of Art and Science, Kasetsart University

Mr.Sakchai Vungtong   Agriculture Office, Petchaburi Province

Project Duration : 1 October 2008 – 30 September 2009

This study was operate on research mixed methodologies of quantitative and qualitative research techniques and aimed to study 1) the network of agricultural goods production in Nakorn Pathom province 2) the selling and distribution pathways of goods mentioned above 3) the selling and distribution pathways of agricultural goods produced from other provinces 4) the current situation of connection between the agricultural goods and tourism in the province 5) the guidelines for building and supporting for this connection. In order to serve the objectives the studied groups and times were managed and divided into 2 phases as the first phase: 400 agriculturists were asked to express their opinions related to the objectives the second phase: 400 Thai and foreign tourists were interviewed with the structural questionnaire. After that the agriculturist groups and the tourist entrepreneur groups were in-depth interviewed and 30 persons /each of these groups were selected to joint in the focus group discussion. Finally the key informants accounted to 40 persons were invited to propose their policies in the meeting forum. The collected data was quantitatively and qualitatively analyzed with Statistical Computer Program and content analysis technique respectively.

From the results it was demonstrated as follows:

For the proposal of building up and supporting for the connection, it was valued at much level. When considering into each of the items, the item named “It should have certain markets for supporting the selling and distribution of agricultural goods” was chosen at the first ranking and the following items presented here as “It should have trainings to provide the in demand knowledge for agriculturists” and “It should have trainings for building up their necessary skills” were chosen respectively.

The behaviors in selecting and buying agricultural goods from the tourist sites, it was also valued at much level too. When considering into each of the items, it was found that the items named “You want to buy fruits/vegetables with good tastes from the tourist sites” “You will buy fruits/vegetables by considering into its qualities from the tourist site” and “You will buy fruits/vegetables by considering into its quality guarantee” were significantly chosen.

To look into the selling and distribution pathways of agricultural goods produced from other provinces and taken to sell in Nakorn Pathom province, these agricultural goods were taken from neighbor provinces (Samutsakhon, Samutsongkhram, Ratchaburi, Kanchanaburi and Suphanburi province) and other regions (Central Region: Chachoengsao, Nakhonsawan, Petchburi, Prachinburi, and Nonthaburi province; Northern Region: Phichit, Phetchabun, and Chiangrai province; Northern-East Region: Nakhonratchasima province; Southern Region: Nakhonsithammarat province).

For the provinces which were the main distributed sites of agricultural goods produced from Nakorn Pathom province, they were Bangkok, Pathumthani, Nonthaburi, Ratchaburi, Samutprakan, Suphanburi and Petchburi province in the central region; Chonburi, Rayong and Chanthaburi province in the eastern region; Nakhonratchasima and Chiangmai in the northern-east and north region respectively. All of these agricultural goods were consumed goods and some of them were exported to the foreign countries. The main channels of goods distribution were done through the middle merchants who ran their businesses at Tai market and the Pak Klong Talad market in Bangkok in addition to many superstores located in Bangkok and other big provinces. The transportation station at Sai 5 Buddhamonthon, Buddhamonthon district, Nakorn Pathom province was also involved in this part.

When considering into **the current situation of connection between the agricultural goods and tourism in the province**, the 103 respondents accounted to 31.12% thought that the goods produced in the province could be sold for the tourists at moderate level but 19.94% thought about this at poor level. To joint together as the network of agricultural goods production, the respondents accounted to 67.98% (225 persons) said that there had no the network however 32.02% (106 persons) told that it surely had. For the network of selling and distribution, 74.02% (245 persons) said that there had no this and the residual part (25.98%) told that the network was being in the present time.

The guidelines for building up and supporting the connection of agricultural goods and tourism: It should have many sectors as to state sector (government offices related tourism), people sector (local communities and local government administrative office, and private sector (tourist companies) joint together or co-operate in many activities for promoting and supporting this. Their activities should be mobilized through many ways such as 1) the opening of new selling routes and the arrangement of new selling areas i.e. the establishment of selling points in public car parking areas and public toilets 2) the re-arrangement of tourist sites and selling points of agricultural goods and transformed products 3) the making of continuous public relation through various information medias and materials especially in printed materials and websites 5) the community involvement in taking care of the visitors and this should be endorsed and practiced as the one good host 6) the re-arrangement of environments enabling for tourism.

From all mentioned earlier, it could be concluded that the agricultural goods produced in or sold in Nakorn Pathom province and the provincial areas would have its strengthening points to connect with the tourism. For the examples the agricultural vegetables and fruits from here were well-known in their good qualities, freshness gathered from the gardens. This tourist site is not too far from Bangkok. More over than having them with good tastes, the tourists could visit their gardening areas under the natural ways of agriculturalist life. Also the province set up many of the agricultural events and activities for supporting and promoting the tourism. Not surprisingly the tourist groups were well informed about this. Based on the strengthening points mentioned above, many sectors from government sector, people sector and private sector must

involve in these activities for supporting this. There have the high chances to increase the values of agricultural goods being decreased in its prices through the line of connection in agro-tourism business.

Keywords : Agricultural Trade Producing Network / Supplies Chain / Tourism